

РЕГЛАМЕНТ
ЗА ПРОВЕЖДАНЕ НА УЧЕБНИ ПРАКТИКИ НА СТУДЕНТИТЕ, ОБУЧАВАНИ В
ИСТОРИЧЕСКИЯ ФАКУЛТЕТ НА ВЕЛИКОТЪРНОВСКИЯ УНИВЕРСИТЕТ „СВ. СВ.
КИРИЛ И МЕТОДИЙ“

I. ОБЩИ ПОЛОЖЕНИЯ

1. Учебните практики се организират, провеждат, отчитат и оценяват в съответствие със Закона за висшето образование, Правилника на Великотърновския университет „Св. св. Кирил и Методий“, Правилника за дейността и управлението на Историческия факултет и други нормативни актове, имащи отношение към образователната степен и професионалната квалификация на обучаваните студенти.
2. Структурата и организацията за провеждане на учебните практики са подчинени на учебната документация за всяка образователна програма (специалност), обхващаща квалификационна характеристика, учебен план, учебни програми, годишен график и разписание на учебния процес.
3. Всички видове учебни практики в образователните програми (специалностите) на Историческия факултет са вписани в учебните планове и съответстват на държавните изисквания за придобиване на висше образование в ОКС „бакалавър“ за съответното професионално направление. Аудиторната и извънаудиторна студентска заетост по академичните дисциплини, свързани с учебни практики, получава кредитен еквивалент.
4. Разписанието на учебните занятия, свързани с практическото обучение, се изготвят в отдел „Учебно-методически“ по курсове, групи, часове, дисциплини и място на провеждане. Графикът се подготвя до три дни преди началото на семестъра и се публикува в модула Е-студент и в сайта на Великотърновския университет „Св. св. Кирил и Методий“.
5. За подготовката, провеждането, отчитането и оценяването на учебните практики обучаващото звено (катедрата) определя ръководител (отговорник), който е член на преподавателския състав на звеното (катедрата).
6. Формите на контрол и оценка на учебните практики се реализират на база индивидуален отчет на всеки студент (дневник, портфолио или др. формат), който се предава в електронен вариант и/или на разпечатка, подписан от студента, заедно със съпътстващите го отчетни документи в срок не по-късно от една седмица след приключването на учебната практика и се съхраняват в катедрата в срок от най-малко три години.
7. На студентите, осъществили мобилност, се извършва академично признаване на оценките и трансфер на кредити след завръщането им. Студентите са задължени да подадат заявление до декана на Историческия факултет (по образец), като прилагат копие на академична справка, издадена от университета-партньор. Комисията за трансфер на кредити заседава и разглежда заявлението в предвидения срок, като за участие в заседанието се привлича и факултетния координатор и по преценка на комисията – преподавателят, отговорен за провеждането на съответната учебна практика.

8. Когато учебната практика не е проведена в приемащия университет, студентът има право на индивидуален график и/или допълнителни задачи за получаване на необходимите кредити и оценка.

II. ПРОЦЕДУРИ ЗА ПРОВЕЖДАНЕ НА ПРАКТИЧЕСКА ПОДГОТОВКА ЗА ПРИДОБИВАНЕ НА ПРОФЕСИОНАЛНА КВАЛИФИКАЦИЯ „УЧИТЕЛ“

1. Обучението за придобиване на професионална квалификация „учител“ във ВТУ „Св. св. Кирил и Методий“ се организира съгласно Наредба за държавните изисквания за придобиване на професионална квалификация „учител“, приета на основание чл. 213, ал. 7 от Закона за предучилищното и училищното образование.
2. Организацията, провеждането, отчета и оценяването на учебните практики за студенти, които придобиват професионалната квалификация „учител“, се извършва в съответствие с изискванията на Наредба № 12 за статута и професионалното развитие на учителите, директорите и другите педагогически специалисти, Правилата за разработване и утвърждаване на учебна документация във Великотърновския университет „Св. св. Кирил и Методий“ и други нормативни актове, имащи отношение към образователната степен и професионалната квалификация на обучаваните студенти.
3. В учебните планове на образователните програми (специалности) за придобиване на професионална квалификация „учител“ се включва образователен минимум, в който задължително присъстват следните форми (с минимален хорариум в академични часове):
 - Хоспитиране – наблюдение и анализ на уроци и други организационни форми от учител-наставник под непосредственото ръководство на преподавател от университета – 30 часа упражнения при редовните студенти и 15 часа упражнения при задочните студенти.
 - Текуща педагогическа практика – посещение, наблюдение и провеждане на уроци и други организационни форми съвместно с учител-наставник под ръководството на преподавател от университета в училище – 60 часа упражнения при редовните студенти и 30 часа упражнения при задочните студенти.
 - Преддипломна педагогическа (стажантска) практика – самостоятелно участие на обучаващите в образователния процес чрез провеждане на уроци, както и в други организационни форми в училища, провеждани под ръководството на учител-наставник и преподавател от университета – 90 часа при редовните студенти в периода, определен със Заповед на Ректора на Великотърновския университет за организацията на учебния процес през съответната академична година.
4. Студентската група за провеждане на трите форми на практическо обучение е от 8 до 12 души, според чл.10, ал.3, т.5 от Правилника за структурата и организацията на учебния процес във Великотърновския университет.
5. Ръководителят на дадена учебна практическа форма (хоспитиране, текуща педагогическа практика, преддипломна педагогическа практика за съответна

образователна степен) се избира от катедрата, осигуряваща организацията на практическото обучение.

6. Ръководителите на педагогическата практика имат следните основни функции:
 - да организират и провеждат инструктаж за отделните типове практическо обучение;
 - да разпределят студентите в практикантски групи;
 - да съставят тематичен и календарен график за реализация на различните форми на практическа подготовка в базовите училища;
 - да синхронизират научно-теоретичната и практико-приложната дейност с учителите-наставници относно постигането на образователните цели;
 - да анализират, обобщават и отчитат резултатите от практическото обучение пред Катедрения съвет на обучаващото звено в Историческия факултет.
7. Катедреният съвет отговаря за организацията, контрола, отчетността и оценката на качеството на практическото обучение за придобиване на професионална квалификация „учител“ в Историческия факултет, като има функциите да:
 - координира процеса по предоставянето на студентите на документацията за практическо обучение (включваща дневник/портфолио, бланки, графици, модели и други материали, разработени за практическото обучение за съответните специалности);
 - контролира провеждането на инструктажите за педагогическа практика и подготовката на графиците за практическо обучение;
 - координира текущите процеси и проблеми на практическото обучение.
8. Студентите, за които се организира и провежда практическа подготовка (хоспитиране, текуща педагогическа практика и преддипломна педагогическа практика) в училищата и които самостоятелно участват в образователния процес под ръководството на *учител-наставник*, са *стажант-учители*. Практическата подготовка се организира от висшето училище, в което се обучават за придобиване на професионална квалификация "учител", и се провежда в училище, с което висшето училище има договор. Последният се сключва между ректора на ВТУ и директора на училището, където ще се провежда практическа подготовка, не по-късно от 30 септември на всяка календарната година.
9. Директорът на училището, с който е подписан договор, организира провеждането на практическа подготовка, като осигурява необходимите условия за самостоятелното участие на стажант-учители в образователния процес и в срок до 15 октомври предоставя на ректора на ВТУ: списък с учителите, заявили желание да бъдат наставници и одобрени от директора след решение на педагогическия съвет, с формираната им норма за преподавателска работа за съответната учебна година по групи или паралелки по класове; информация за материално-техническата база и за допустимия брой стажант-учители, за които може да бъде осигурен учител-наставник.
10. Учителят-наставник е педагогически специалист в съответното направление, който заема длъжност "старши учител" или "главен учител" и писмено е заявил желание да бъде наставник на стажант-учител на студентите, обучавани в специалностите на Историческия факултет.

11. Учителят-наставник и стажант-учителят подготвят план за съвместна работа, който включва: график за изпълнение на основни дейности за времето, през което се провежда практическата подготовка по групи и/или паралелки по класове; запознаване с институцията и нейното ръководство, с правилници за дейността и за вътрешния трудов ред, училищния учебен план; наблюдение от стажант-учителя на учебни часове, провеждани от учителя-наставник, с последващо обсъждане и анализ; подготовка и самостоятелно провеждане на учебни часове от страна на стажант-учителя и обсъждането и анализа им с учителя-наставник.
12. По време на практическата подготовка се води дневник (портфолио), където стажант-учителят вписва конкретните дейности, посещения и наблюдавани учебни часове по учебен предмет или модул, изучаваните теми, изпълняваните практически задачи, използваните материали, методи и подходи, усвоените компетентности, възникналите проблеми, предложения и препоръки. Учителят-наставник вписва в дневника качествена оценка за изпълнението на възложените задачи, констатациите си, препоръките или постигнатия напредък.
13. Учителят-наставник ръководи практическата подготовка на стажант-учителя като: представя годишното тематично разпределение по образователни направления на учебния предмет (учебни предмети) или модул; показва различни видове уроци; консултира при планирането и разработването на урока, като съблюдава спазването на учебната програма, одобрява го и помага за осъществяването му; запознава стажант-учителя с характеристиката на паралелките, в които той самостоятелно ще провежда образователен процес и подпомага адаптацията му; подпомага го по отношение на мястото на методичната единица, формирането на целите, разработването на структурата на урока, в аргументирането на избора на методи и техники на преподаването и контролира работата му; насочва стажант-учителя при избора на техники за мотивиране и поощрение и на критерии за оценяване напредъка на учениците; стимулира участието в обсъждането при анализа на наблюдаваните уроци; контролира изпълнението на поставените задачи, дава практически съвети по време на работа и оценява качеството на изпълнението; вписва в дневника за практическата подготовка оценките за изпълнението на възложените задачи, препоръките и постигнатия напредък и го заверява; поддържа връзка с обучаващата институция чрез определения преподавател от висшето училище, като дава аргументирано мнение и оценка за работата на стажант-учителя по време на педагогическата практика.
14. В срок до 15 работни дни след приключването на практическата подготовка учителят-наставник в писмена форма уведомява преподавателя от висшето училище за резултатите от работата си със стажант-учителя за неговия напредък или проблеми, като прави и конкретни препоръки и предложения.
15. С оглед постигане на ефективност при провеждането на практическата подготовка, без това да нарушава образователния процес, един учител-наставник може да ръководи не повече от двама стажант-учители.
16. По време на организираната практическа подготовка стажант-учителите самостоятелно участват в образователния процес, като: ефективно се включват в провежданата форма на педагогическа практика според предварително одобрен

график, като описват и анализират наблюдаваните уроци, активно участват в обсъждането, установявайки съответствието на структурата с набелязаните цели и с очакваните резултати; наблюдават и анализират уроци и други организационни форми, провеждани от учителя-наставник; планират, разработват и консултират варианти на урок, като спазват съответната училищна учебна програма; формират умения за работа в реална среда както за търсене на оптимални решения на методически проблеми с оглед подобряване на образователните резултати на учениците, така и за намиране и прилагане на различни техники за подкрепата и социализирането им; демонстрират теоретични знания и показват практически умения за организиране и провеждане на самостоятелна педагогическа дейност, анализират и обективно оценяват знанията и уменията на учениците в съответствие с очакваните резултати и се самооценяват; наблюдават и прилагат различни методи на обучение и подходи за организиране на урок; спазват реда и установените правила, използват и опазват материално-техническата база на училището; вписват в дневника (портфолиото) данните от проведените наблюдения и от самостоятелното участие в образователния процес, коментар, предложения, препоръки, изводи и го предават на наставника за заверка.

17. Оценката за всяка от формите на организираната практическа подготовка на стажант-учителите има комплексен характер и се формира на основата на предварително определени критерии, разписани в учебните програми, като базисни за оценката са: предварителна научна и научно-методическа подготовка; дидактико-методически умения при провеждане на учебните форми; умения за дидактико-методически анализ; качеството на дневника/портфолиото, документиращо студентското развитие по отношение усвояването на професионални компетенции по време на практическото обучение.
18. Ако в периода на провеждане на учебните практики студентът има уважителните отсъствия, то: при редукция спрямо хорариума учебни часове, ръководителят на съответната учебна практика определя график за доработване на пропуснатите часове; при уважителни отсъствия, които са повече от 50 % от хорариума часове, определени за учебни практики, студентът подава молба до декана и при разрешение от него повтаря практиката през следващата година (в съответния семестър, определен по учебен план).
19. При отсъствие на студента по време на практическото обучение по неуважителни причини, то се повтаря през следващата академична година (в съответен семестър) в размера на пропуснатото, като студентът заплаща определената такса за обучението си.
20. Посещението и оценяването на студента от университетските преподаватели по време на преддипломната педагогическа практика се извършва без предизвестие, като студентът е длъжен да представи на проверяващия преподавател текущата документацията от преддипломната стажантска практика (системно попълнена и подписана от учителя-наставник). При уважителни отсъствия от практиката студентът е длъжен да уведоми предварително базовия учител и преподавателя-методист.

III. ПРОЦЕДУРИ ЗА ПРОВЕЖДАНЕ НА УЧЕБНИ ПРАКТИКИ

1. Учебните практики в образователните програми (специалностите) на Историческия факултет, чиято цел е формиране на приложни умения и компетенции, специфични за съответното професионално направление, са вписани в учебните планове и съответстват на държавните изисквания за придобиване на висше образование в ОКС „бакалавър“.
2. Учебните практики могат да се реализират:
 - на терен, при което обучаваните студенти в съответното професионално направление усвояват и прилагат основни теренни дейности при спазване на всички изисквания за техническа безопасност; обсъждат, анализират и документират резултатите (чрез дневник за наблюдение);
 - в туристическа агенция и туроператорска фирма, където реализират преки наблюдения, в резултат на които формулират конкретни предложения за туристически маршрути или туристически направления.
3. Ръководството на предвидената по учебен план лятна учебна практика се отчита като извънаудиторна заетост (чл. 47 от Правилника на Великотърновския университет).
4. Оценката за всяка от формите на организирана учебна практика има комплексен характер и се формира на предварително определени критерии, разписани в учебните програми.
5. Катедреният съвет отговаря за организацията, контрола, отчетността и оценката на качеството на практическото обучение в съответното професионално направление.